

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd Imperator cum eodem tempore quo filius eius Archadius Augustus
declaratus est, omnium sectarum concilium indici praeceperat, solis
Nouatianis, vt qui fidei Consubstantialis astipulabantur, intra ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

SOCRAT. HISTOR.

scilicet Episcopus Laodiceæ, & Diodorus Tarfi obtinent: honoris prærogatiua ecclesiæ Antiochenæ referuata, quam Meletio tum præsentī tribuerunt. Itemq; statuerunt, vti si vsus postularet, res, cuiusque prouinciæ concilium prouinciale dispensaret. His etiam Imperator suffragatus est. Istud itaque concilium talem exitum est consecutum.

Quòd Imperator Theodotius Pauli Constantinopolitani Episcopi corpus magno cum honore ab exilio reportauit, quo tempore Meletius Antiochenus Episcopus ab hac vita migrauerat.

CAP. IX.

PER id temporis corpus Pauli Episcopi (quem Philip-
pus præfectus Imperatorius propter Macedonium, vti
supra commemorauī, in exilium eiecit, Cucufsiq; quæ
est vrbis Armeniæ, strangulandum curauit) Imperator An-
cyræ Constantinopolim transtulit: ibiq; cum magno ho-
nore & reuerentia excipiens, in ecclesia, quæ eius nomine
nuncupata est, reposuit: quam Ecclesiam antea quidem Ma-
cedoniani ab Arianis segregati, tenuerant: sed tum tamē ab
Imperatore propterea expulsi erant, quòd eius fidem ample-
xari recusauerant. Eodem tēpore Meletius Episcopus An-
tiochiæ, in morbum delapsus, decessit de vita. Quo quidē
tempore Gregorius frater Basilij funebrem orationem in
eius mortem recitauit. Corpus autem Meletij eius neces-
sarij Antiochiam transportarunt. Rursus qui Meletio erāt
addicti, à Paulino gubernari noluerunt, sed in locum Me-
letij Flavianum sufficere constituerunt. Vnde populus de
integro disfidere cœpit. Et propterea ecclesia Antiochena
denuò non propter fidem, sed propter Episcoporum dele-
ctum diuisa fuit.

*Quòd Imperator cum eodem tempore quo filius eius
Archadius Augustus declaratus est, omnium secta-
rum concilium indici præceperat, solis Nouatianis,
vt qui fidei Consubstantialis astipulabantur, intra
ciuitatem conuentus agere permisit, reliqui autem
hæretici abigebantur.*

CAP. X.

Itemq;

ITemque in aliis vrbibus, dum Ariani ab ecclesiis exturbabantur, tumultus exorti sunt. In qua re me quidem in prudentiam Imperatoris intuentem permagna capit admiratio. Nam non diu passus est ciuitates his tumultuum procellis agitari, sed quantum in ipso situm erat, breui temporis curriculo concilium omnium sectarum cogere laborauit: ratus ex mutuo Episcoporum inter ipsos colloquio & congressu, vnam omnibus consentientem de fide opinionem constabilitam fore. Quod quidem Imperatoris institutum, causam fuisse arbitror, cui res tam prosperè illi euenirent. Nam eisdem temporibus, diuina quadam prouidentia Barbaræ gentes se eius ditioni subiecerunt: inter quas Athanarichus dux Gotthorum se cum omnibus suis copiis ei dedit: ac breui post Constantinopoli supremum vitæ diem egit. Imperator filium Arcadium, tum Augustum declarauit, ad secundum consulatum Merogadi, Saturnini autem primum, decimo quarto Calend. Februarij. Haud diu post vndique cuiusque sectæ episcopi eo aduentarunt, eisdem Coss. mense Iunio. Imperator igitur, Episcopo Nectario accersito, sermonem cum eo contulit, qua tandem ratione Christiana religio posset liberari discordiis, & ecclesia ad concordiam reduci: dixitque controuersiam, quæ ecclesias diremerat, debere accuratè excuti, vti dissentione penitus sublata, concordia in ecclesiis constitueretur. Quod cū Nectarius audiisset, anxio & perplexo animo fuit: Atque Agelio, qui tum Nouatianorum Episcopus fuit, vtpote fide cum ipso consentienti, accito, Imperatoris mentem aperuit. Ille quidem, licet vir in aliis rebus admodum prudens fuerit, tamen quoniam in disceptandis discutiendisque de religione controuersis non multū potuit, lectorem suæ ecclesiæ, Sisinium nomine, ad differendi munus designauit. Sisinius ergo vir in primis disertus, rerum vfu peritus, in literis sacris explicandis accuratè eruditus, & disciplinis philosophorum eximius, quoniam exploratum habebat, disceptationes non solum non reconciliare Schismata, sed hæreticos præterea ad contentionem multo magis accendere, idcirco tale consilium (nouerat enim pro certo veteres præcauisse, ne principium essentia filio Dei attribueret, quippe qui eum patri coæternum esse existimarent.) Nectario

dedit, vt concertationes dialecticas vitaret, testesque adhiberet formulas fidei à veteribus editas, efficeretque vt hæreticorum principes ab Imperatore rogarentur, vtrum aliquam rationem ducerent illorum doctorum, qui ante diuisionem probè ecclesiam temperassent, an eos tanquam à religione Christiana alienos reijcerent? Quod si eos reijciunt, eisdem etiam anathema denunciare audacter aggrediantur: ac si illud aggredi audeant, certè à multitudine ipsi expellentur. Quo confecto, veritatem vicisse manifestò constabit. Sin veteres doctores minimè reijciunt, tum nostrum est eorum libros proferre, quorum testimoniis nostra confirmetur opinio. Quæ cū Nectarius à Sisinio audiuisset, properè ad Imperatoris Palatium contendit: concilii, quod sibi datum erat, Imperatorem facit participem. Ille auidè amplectitur: rem prudenter tractare cœptat. Nam instituto suo tacito & occultato, solum ab illis quærît, vtrum doctorum, qui ante ecclesiæ diuisionem fuerunt, vllam ducerent rationem, eosque approbarent nec ne? Ac cum illi id ipsum non inficiarentur, sed dicerent se eos tanquam magistros in permagno honore habere, sciscitatur denuo ab illis Imperator vtrum illorum velut fidei doctrinæ Christianæ testiū vestigiis insisterent? quibus auditis, sectarum Episcopis, & dialecticis, quos singuli secum habebant (erāt enim cū illis complures ad disserendi certamen instructi) incertum erat quid agerent. Etenim singuli in singulas propè distrahebantur sententias, dum alij Imperatoris institutum præclarè se habere, alij illud suo ipsorum proposito susceptoq; concilio aduersari dicebant. Nam diuersa erat cuiusque de veterum libris sententia, & mens inter ipsos discrepans. Ac non solum variarum sectarum varia fuit opinio, sed qui vnam eandemq; sectam sequebantur, hi inter ipsos dissenserunt. Quocirca consentiens illorum malitia, velut lingua veterum gigantum, diuisa fuit, & turris perditæ molitionis penitus euersa. Imperator verò, cum intelligeret multiplicem eorum dissentionem, & quòd non veterum de fidè expositione, sed sola disserendi subtilitate confidebant, ad aliud concilium confugit: imperatq; vt singulæ sectæ fidei, quam quæque tenebat, declarationem literis proderent. Idcirco qui ex quaque secta in dicendi facultate erant disertissimi,

fimi,

fimi, hi dogma suum scriptis mandarunt. Dies ad hanc rem præstituta fuit. Sectarum Episcopi ad Palatium accersiti, conueniunt. Aderant itaque Nectarius & Agelius fidei Consubstantialis Episcopi: Arianorum, Demophilus. Eunomianorum ipse Eunomius: Macedonianorum, Eleusius Cyzicensis. Tum verò Imperator eos, qui conuenerant, primum benignè ad se admittit: capit cuiusque dogma scriptis proditum. Deinde se in locum separatum solum concludit: precatur obnixè, vt Deus illi ad veritatem eliciendam opem ferre vellet. Postremò, dogmate cuiusque perlecto, cætera omnia vtpote Trinitatis vnitatem dirimentia damnat, lacerat: solam autem Consubstantialis fidem laudat, approbat. Hæc causa fuit, cur Nouatiani rursus prosperè rem gererent, conuentusque intra vrbes agerent. Nam Imperator eorum inter ipsos de fide consentionem admiratus, lege edixit, vt suis ipsorum ecclesiis securi potirentur: ecclesiæque eorum eadem haberent priuilegia, quibus ecclesiæ suæ ipsius fidei adhærescentes, fruebantur. Aliarum autem sectarum Episcopi propter mutuam inter ipsos disentionem à populo suæ administrationi concredito, despiciatui ducebantur. Qui tamen decesserunt desperatione debilitati & tristitia, tamen suos per literas consolari cœperunt: hortari, vt animos minimè propterea contraherent, quod multi, opinione ipsorum derelicta, ad fidem Consubstantialis se transtulissent. Nam multos esse vocatos, paucos verò electos. Quam quidem nequiquam protulere sententiam, cum maxima populi pars ex Imperatorum nutu pendens, mordicùs illorum opinioni adhærescebat. Verùm enim uero ne illi quidem qui fidem Consubstantialis propugnabant, erant omnino à molestis vacui liberi que. Nam controuersia in ecclesia Antiochena oborta, eos, qui concilio interfuerunt, in duas factiones diuisit: quippe Aegyptij, Arabes, & Cyprij in vnum conspirantes, Flavianum Antiochia exturbandum censebant: Palæstini, Phœnices, & Syrij stabant à Flaviano. Sed quis huius controuersie fuerit exitus, dicam alio loco.